

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:	HIRDETÉSEKET
Egész évre 14 frt — kr.	Negyedévre 3 frt 50 kr.	Iskola-utóza, Pfann-féle ház, 21. sz.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
Félévre 7 frt — kr.	Egy óra . 1 frt 20 kr.	Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.	mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Vészkongatás.

Budapest, okt. 17.

Teljes az izgalom a Hentzi szobor megkoszoruzásának képtelen terve miatt. Megérezzük itt az ország szívében, hogy a nemzet szíve fölháborodott, hogy minden magyar ember megdöbbenve áll szemben a kormánykörök legujabb botrányos merényletével és félve kérdezi, mi következik ezután, mire lehetünk elkészülve azok részéről, akik már is eljutottak, vagy helyesebben: elsülyedtek egy olyan emlék kegyeletes megkoszoruzásáig, melyet szégyenszóznak tartottunk és Buda városában és amely elől kitért minden jó lélek, aki nem szokott a kabátzsebében záptojást hordani.

Kerüljük ezt az oszlopot, melyről nem egyszer hirdették, hogy el fogják távolítani. Hirdették, hogy a legelső magyar ember sem tartja helyén valónak a főváros egyik terén azt a botránykövet, mely arra emlékeztet bennünket, amit jobb elfeledni.

De Szapáry előtt, Ivánka előtt senki sem merészelté úgy értelmezni ezt a feledést, hogy babérrel, borostyánnal takarjuk be azt a kárhozatos nevet, melynek ünnepet készülnek rendeztetni a szabadságharcz honvédekkel, ugyanazokkal, kiket eladott, kiknek a haza szent ügyéért harczó társait halomra lövette.

Órútság föltenni, hogy ebbe szó nélkül belemegy a magyar nemzet és hogy eltüri a megaláztatást, melynek kelepczéjét az öreg honvédek czéje alatt készítették elő számára.

Amilyen botor, esztelen, és hazafiatlan a terv, ép oly csufos vereséget kell hogy szenvedjenek azok a v. b. t. tanácsosok, kik az udvar kegyét vélték megérdemelni ezzel a szerencsétlen, torz ideával.

Mert kegyre vadásztak ezek a jó urak és az volt a czélzatuk, hogy kifoltozzák megvedlett tekintélyüket oda-fönn Bécsben, ahol bizonyára nem jó szemmel nézték, hogy a szolgálataiban nem válogató kormány-hatalom erőtlenné bizonyult a nemzet lelkesedésével szemben, mikor az szíve szerint ünnepelte kilenczvenedik születése napján Kossuth Lajost.

Hiszen kész lett volna Szapáry megakadályozni ezt az ünneplést, meg is tette erre az első kísérletet Nagyváradon, de oly erős és hatalmas visszautasítással találkozott ez a kísérlet, hogy kénytelen volt leszerelni a feketesárga ütegeket és jó arczot mutatni a szerinte gonosz játékhoz.

Talán épen ez az indító oka annak, hogy a miniszterelnök és törzs-

kara a budai honvéd-szobor föllállítását szemelték ki alkalmul arra, hogy új fényben mutassák be a „közös haza“ szolgálatában határt nem ismerő készségeiket. És ebben a férfiatlan törekvésben ép azt tévesztették szem elől ezek az urak, hogy nem lehet megkoszoruztatni november másodikán a Hentzi szobrot ugyanazzal a nemzettel, mely szeptember tizenkilencedikén szeretetének és rajongásának oly tüntető lelkesedésével vette körül a szabadságharcz legnagyobb alakjának dicsőséges nevét.

Érthetetlen, hogy ennek a lehetlenségét első pillanatra föl nem ismerték a gonosz kezdeményezők és méltó büntetése különösen Szapárynak, hogy meg nem érdemelt, de annál féltettebb állását érzi inogni épen ott, ahol azt hitte, szilárd alapot épít magának, ha megaláznia sikerül a nemzetet.

Már is mutatkozik a Nemezis. Remegve dugják össze fejüket a hivatalos kormánypárt azon alakjai, kik a miniszterelnök tényeit nem bírálni szokták, hanem elfogadni, védelmezni és fedezni. Ezek a mindenre, tehát még a Hentzi szobor kegyeletes fölékesítésére is kapható hivek azt veszik észre, hogy a szabadelvű párt önérzetes tagjai lelkük mélyében megbotrányoznak a kormányelnök durva tapintatlanságán és hogy a legfeketébbre festett válság kísértete az egyetlen rém, melylyel rá lehet őket venni, hogy nyilt ellenszegülésre ne csoportosuljanak.

Valóságos vészkongatás az, aminek jelenségeit látjuk a szabadelvű párt-klubban és a szó szoros értelmében a véres kardot hordozzák körül a megdöbönt szabadelvűpárti képviselők között, azzal a jelszóval, hogy meg kell menteni a kormányt és — a pártot.

És amit az országgyűlési kormánypárt körében végeznek a kulisszák szolgálatai hősei, ugyanazt cselekszik kórusban a félhivatalos vagy titokban sugalmazott ujságok, melyek eddig még páratlan és fölül nem mult czinizmusszal bizonygatják, hogy a Hentzi szobor megkoszoruzása illő dolog a magyar nemzet lovagiasságához és hogy izgatók azok, akik ezt a nemzet meggyalázásának tartják.

Szörnyű az és megdöböntő, hogy mi mindenre vállalkoznak már a politikai közélet gyászvitézei, mikor azt hiszik, hogy a hatalom megmentéséről van szó. De ezuttal rosszul hiszik ezt. Bármint végződjen is a most forró kérdés, és ha lehetséges volna is az, hogy akadnak a magyar szabadság-

harcz honvédek között, akik csakugyan leborulnak kegyelettel a Hentzi emléke előtt, a nemzet nagy tömegének tiltakozását, a fölháborodás viharát nem állja ki Szapáry gróf különben is gyűlöletes kormányzata.

Egy képviselő.

Kossuth Lajos nyilatkozata. Mikor a november 2-iki ünnep programja nyilvánosságra jött, a „Budapesti Hirlap“ fölkérte turini levelezőjét, Guglielmo Ferrarit, hogy látogassa meg Kossuth Lajost s elébe adván a táviratot, melyben a kérdést részletesen előadták, kérje ki Kossuth Lajos véleményét. Tegnap fogadta Kossuth Lajos a megbízottat, ki a következő táviratban számolt be a küldetéséről:

Mikor bevezettek a nagy haza elé terjesztetem az ügyet, Kossuthon látható fölindulás vett erőt s izgatott hangon így felelt a kérdésre:

„Mindig olybá vettem a Hentzi-szobrot, mint egy inzultust a magyar nemzet ellen. Csodálom, hogy még áll ez az emlék s nem döntötték le. De ha áll is, azon meg lennék botrányozva, ha a honvédek koszorut tennének rája. Koszorut annak, ki minden ok nélkül bombáztatta Pest városát!

Hentzi katonai viselkedését, ki az osztrák szolgálatban teljesítette kötelességét, az uralkodó által tett konczesszióért nem szabad összetévesztetni azzal, amit a magyar honvédek tettek.

Ismételem, nem szabad elfeledni, hogy Hentzi a legnagyobb mértékben bűnös volt Pest kegyetlen bombázásában. Hentzi a magyarokkal ugyanugy járt el, mint Radetzky az olaszokkal. S az olaszok, mikor Radetzky meghalt Milanóban, tartózkodtak minden tisztességadástól, akárhogy erőlködött is az osztrák kormány. — November 2-án az osztrákok tehetnek, amit akarnak, de a magyaroknak kötelességük távol maradni.“

Kossuth ezután fölemlítette az ő találkozását Hentzivel. Térdre borulva ajánlotta föl neki szolgálatait Hentzi, hogy Kossuth megmentse családját. Kapott is ezután Hentzi bizalmas természetű megbízásokat, de elpártolt és visszatért az osztrák szolgálatba.

Országgyűlés.

A Hentzi-ügy a Házban.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 18.

1/2 óra előtt már az összes karzatok zsufolva, azonban a ház padjai még üresek, mert a delegációnak még nincs vége. A karzaton van Jászay Mari, Lánzy Ilka, Csongory Mariska, a népszínház tagja, akiknek fiatal honatyák udvarolnak. A ház centruma lassan telik, leginkább ellenzékkel.

12 órakor végre megszólal a csengettyű. A zaj elhallgat, a miniszterek bevonulnak.

Bánffy Dezső báró elnök megnyitván a gyűlést, a mult ülés jegyzőkönyvét hitelesíti. Sorra kerül a budai honvédszobor bizottság meghívója fölötti tárgyalás.

Eötvös Károly maga és elvbarátai nevében egy hat. javaslatot terjeszt be s azt

inokolja. Súlyos gyanúsítással illetett bennünket — ugymond — a szabadelvűpárt sajtója, tudván, hogy célunk lehetetlenné tenni a hadsereg és a nemzet közt a közlekedést. Ez még a legenyhébb támadás, mely a szabadelvűiek főközleményében ma jelent meg. Visszautasítja azt a vádat. Ha itt-ott mégis valamely fájó érzés kitör belőle, azt nem ők, hanem a szoborleplezés rendezői okozták.

Elmondja a meghívó tartalmát. (Mikor a Hentzi-szobor megkoszorúztatásához ér, közbekiáltások a szélsőbalról: Gyalázat! gyalázat!) Ő a mai katonaságot egyáltalán nem azonosítja a 48-adi honvédekkel. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Igaz, hogy minden hadsereg annál jobban megbecsüli magát, minél inkább tiszteli ellenségét. Ez népmondás és igaz. De az a hadsereg, melynek élén Hentzi harcolt, nem becsülte meg ellenfelét. (Ugy van! úgy van!) Mi az akkori osztrák ellenfelekkel becsülettel jártunk el, de az a hadsereg a humanizmus minden kellékét mellőzte s mi szintén semmi elismeréssel nem tartozunk. (Ugy van.) Kölcsönös elismerésről beszél a program. (Gyúnyos közbekiáltások szélsőbalról.) Ez azt jelenti, hogy amit a mi honvédeink tettek, az hazafias tett volt s amit azok az osztrák katonák tettek, az is hazafias tett volt. (Nevetés a szélsőbalon.) Mit tettek azok az osztrák katonák, arra nem akarja a maga egyéni véleményét latba vetni, hanem hivatkozik az 1861-iki fölíratra, melyben meg van írva, hogy mit akart Hentzi. (Olvassa.) „Bűn volt előttük a legtisztább hazaszeretetet és nemzetiségünket üldözték . . .” Ezt tették azok, ezért ontottuk vérünket. A kik előtt bűn volt a ragaszkodás nemzetükhöz, bűn volt még a legtisztább hazaszeretet, azoknak szobrát megkoszorúzni istenkáromlás lenne. (Hosszantartó zajos tetszés és taps a szélsőbalon.)

A másik program, mely a vidéki honvédegyletekhez ment, egyáltalán nem említi meg, hogy a program egyik pontja a Hentzi-szobor megkoszorúztatása. „Bajtársak, — ugymond — büszke megelégedéssel ülhettünk össze . . .” S ezt október 6-ikán, az aradi szomorú napon mondja. (Gyúnyos nevetés a szélsőbalon.)

A sajtó egy része hirdeti, hogy a leplezés célja végleges kiegyezés a nemzet és korona közt. Ezt ő nem érti. 25 év óta soha ez a nemzet a korona ellen nem vétett. (Ugy van!) De soha, sem Mohács óta, sem Mohács előtt, nem volt a koronával szemben illoyals. Azt a lojalitást, mely a koronát a nemzet fölébe helyezi, nem ismerjük. Mi egyenlő szerződő felek vagyunk, jogainkat megköveteljük, aki e lojalitáson túl megy, az nem hazafi. Nem vétettünk semmit, nem mulasztottunk semmit, bár egy negyedszázad után ide kell jutnunk! Mi is óhajtjuk, hogy tökéletes és végleges kiegyenlítés legyen a közös hadsereg és a nemzet közt, mert csak erről lehet szó. Ki állott annak útjába. Talán a Hentzi-szobor meg nem koszorúztatása. (Zajos tetszés.) Ki annak az oka, hogy a magyar nyelvet nem akarják bevinni a közös hadseregbe? Elismeri a hadsereg jó szervezetét, előnyeit, de a végleges barátság addig nem jöhet létre, míg a magyar nemzeti hadsereg meg nem alakittatik. A Hentzi szobor megkoszorúztatását „a lovagiasság” kötelességének is mondják. Ez minket na-

gyon találóan érint. De ez a hadsereg a nemzetnek alárendelt organuma, kötelessége a nemzetet tisztelni s midőn illetékes képviselői által megkoszorúzza a honvédszobrot, kötelességét teljesíti, (Helyeslés.) ha pedig ennek árát szabják, az már nem lovagiasság. (Taps.) Az lehet szerződés, megalkuvás, de nem lovagiasság. Ha a katoná azon hadsereg katonájának, aki vele, mint lázadóval bánt, fölakasztatta, megbüntette — koszorút visz, az nem lovagiasság, hanem meghunyászkodás. (Zajos tetszés.) Egyetlen esetet se tudnak fölhozni a világtörténetben, hogy egy meggyalázott nemzet a hódítót, akár ő, akár utódjai megkoszorúzzák. (Zajos tetszés.)

Károlyi Gábor: Szapáry lesz az első. (Derültség.)

Eötvös Károly: A Hentzi-szobornak ott ahol áll, nincs helye. (Ugy van! Puska-port alá!) A helyett, hogy, amit az egész nemzet vár, az a szobor onnan elpusztuljon, a helyett most előáll a honvéd-bizottság, hogy azt a szobrot a 49-iki honvédek koszorúzzák meg. (Károlyi Gábor: Jaj de számárság! Zajos derültség.) Ilyen dologra csak azok képesek, akiket vakság, betegség, talán itélőképességük megfogyatkozása vert meg. Ugy se sokáig élnek, hagyják meg legalább azt, hogy becsülettel menjenek a sirba. (Zajos helyeslés.) Ha pedig az a megkoszorúzás létrejön, ne mondják meg a fölségnek azt, hogy a Hentzi-szobrot a 49-iki honvédek koszorúzták meg, mert azok azt meg nem koszorúzták. (Ugy van!) Mondják meg a valóságot, hogy vannak, akik e megkoszorúzást helyeslik, de azok nem a 49-iki honvédek. Meg van győződve, hogy ő felsége azért a hadtestparancsnok által megengedi a honvéd-szobor megkoszorúztatását. Ennek alapján benyújtja határozati javaslatát. (Hosszas taps és éljenzés.)

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök kötelességének tartja a tényállás előzményeit elmondani. Fejtegeti, hogy ő a szoborbizottság eljárásába be nem folyt. Ha a szoborbizottság hatáskörén tulment, ezt neki szemére hányni nem lehet. Neki a bizottság májusban jelentette be a leplezést, kérve, hogy hasson oda, hogy annál az egész nemzet képviselve legyen. Így állapították meg a közös hadsereg részvételét. Ez nem kiegyezés a nemzet és a korona közt, hanem csak egyes kérdésekben a végleges kiegyezés. Polemizál Eötvössel.

Eötvös Károly azt mondta, hogy a kiegyezésre szükség nincs. Valóban nincs, mert az megtörtént 1867-ben törvényesen, de ez az ünnepély kiengesztelés lesz. (Nagy zaj a szélső balon.)

Eötvös azt mondta, így nem jöhet létre a béke a közös hadsereg és a magyar nemzeti szellem közt. A kormány más állásponton van. (Gyúnyos hosszas zaj a baloldalon.) Ha a baloldalon annyira tisztelik a szólásszabadságot, akkor hallgassák meg az ellenvéleményt.

Károlyi Gábor: Beszéljen okosan, akkor meghallgatjuk.

Szapáry Gyula gr.: Eötvös nem akar kiengesztelést, ellenben ők akarnak, fönn is fogják tartani. Nem lehet azt mondani, hogy hódítóval állunk szemközt, mert 1867 óta megváltozott a helyzet. (Kiáltások: Hissen nem is a mostani hadseregről van szó!) Az ötvenes években lehetett szó hódításról, de ma nem. (Zaj. Károlyi Gábor: olvassa el, amit Eötvös mondott, nem érti!)

Elnök Károlyi Gábort rendreutasítja.

Károlyi Gábor: Hát ne beszéljen számárságot! (Nagy zaj.)

Szapáry Gyula gr.: Őket az az eszme vezette, hogy kölcsönösen megtiszteljék a katonai erényeket. (Aradon kellett volna!)

Károlyi Gábor. Hát Hentzihez lehet menni? Kutya! (Jobbról: Rendre!)

Szapáry Gyula gr.: Aradon kizárólag egy párt magának foglalta le a 49-iki ünnep rendezését. (Ugy van: a jobboldalon.) Tagadja, hogy a régi honvédek nem ismerték volna el hadviselő félnek; ott van a nagy fejedelmi ajándék, nemkülönben a régi honvédeknek az új honvédségbe való fölvételük. De azért feszültség maradt fönn, — legalkalmasabbnak tartotta ezt az időt, hogy a multakra fátyolt vessünk s a kiengesztelést véglegesen létesítsék. Ennek teljesnek, kétoldalúknak kell lenniök. (Helyeslés a jobbon. Bizák mindenkinek tetszésére, hogy megjelenjék e az ünnepélyen. Ő meg fog jelenni. (Helyeslés a jobbon. Hoch a szélső balon.)

Apponyi Albert gróf hangsúlyozza, hogy itt nemcsak azért van szó a kérdés tárgyalásáról, mert az a meghívó folytán ide került, de azért is, mert a kormány hozzájárulásával keletkezett a megtámadott szoborleplezési program. Iménti fölszólalásában Szapáry Gyula gr. sok olyan kifejezést használt, melyeket vissza kell utasítani azoknak tartalma miatt. De nem bocsátkozik most a kritikába, mert nem akarja a kormány eljárását kritika tárgyává tenni, mert egyedüli célja, hogy a föltámadt differenciákat, ha lehet, elsimítsa. Magát a célt, hogy a kiengesztelődés teljes legyen, helyesli. De ilyen célt nem lehet szertartásokkal elérni, legyenek azok magukban véve még olyan helyesen koncezipálva is. A nemzeti párt a cél mellett van, de előbb bizonyos hézagokat kell betölteni s csak aztán lehet azt a célt elérni. Tagadja, hogy az ünnepélynek az a formája, amelyet annak a kormány adott, az érzelmek harmóniáját mozdítaná elő, valószínűbbnek tartja, hogy éppen ellenkezőleg a disszonanciát fogja fokozni. Nem a halottak kölcsönös respektálásáról van szó, hanem a dicsőséget hirdető szobrok megkoszorúzásáról, ami pedig általában és különösen az adott helyzetben nem alkalmas az érzelmek harmóniájának előmozdítására. Érzelmekről van szó, érzelmekre akarunk hatni, de érzelmekre nem lehet majoritással és leszavazással hatni. (Tetszés balfelől.) Arra nézve kellett volna intézkednie a kormánynak, hogy az ünnepély általános ünnepély legyen és ne csak egy párt ünnepélye. Ez pedig nem történt meg és a kormány láthatja az ellenkezést, melyet az általa választott forma kelet, elvárható tehát, hogy ebből a tapasztalatból vonja le a következményt. Azt a fölszólítást intézi a kormányhoz, hogy miután minden tényező részéről meg van a készség, hogy ez az ünnepély a szívek harmóniájának tényezőjévé váljék, gondolja meg a kormány a dolgot még egyszer és egyenlítő ki a fönnforgó ellentéteket, melyeknek talán elejét vehette volna. Aztán tegyen jelentést. Vagy ha azt nem fogadja el, azt a javaslatot terjeszti be, hogy küldjön ki a ház 25 tagu bizottságot, mely az ünnepély programjának részleteit és a képviselőház részvételét meghatározza. Javaslata a következő:

„Küldjön ki a ház 25 tagu bizottságot a budavári honvédszobor-leplezés részleteinek és azon módzatoknak megállapítása végett, melyek közt a ház ezen ünnepélyben részt vesz.”

Még Vadnay Károly szólott a program megtartása mellett s az ellenzék türelmetlensége mellett.

Elnök a tanácskozás folytatását, mivel többen óhajtának még a tárgyhöz szólni, a holnap d. e. 10 órakor tartandó ülésre halasztotta.

Ülés vége d. u. 2 órakor.

Nincs kolera.

— A járványbizottság ülése. —

— okt. 18.

A járványbizottság mai ülésén arról számoltak be, hogy Szegeden — hála istennek — dühöng az egészség. Őt napforgása alatt mindössze egy betegedés fordult elő, amely aggodalomra adhatott okot.

A t. főorvosnak a járványbizottságban ma tett jelentése a legmegnyugtatóbb adatot tartalmazza. Koleraeset az utóbbi huszonnégy órában sem fordult elő, sőt gyanus betegedések sem merültek föl. A veszély tehát félig-meddig megszűnt, a közönségen áll, hogy az végleg elfojtassék. Az óvintézkedések betartása mellett ez sikerülni is fog.

A mai ülés rövid néhány perczig tartott. Jelen voltak: Pálffy Ferencz elnök, Faragó Ödön dr. előadó, Rainer József főkapitány, Tóth Mihály, Wagner Károly bizottsági tagok, dr. Singer Mátyás, Zápori, Cserey, Machold, Schreiber, Pilisi orvosok. A katonaság sészeről, dr. Lingsch, Débert és Klumák.

Pálffy Ferencz elnök megnyitja az ülést.

Az előadó jelenti, hogy az utóbbi 24 óra alatt sem kolera, sem koleragyanus betegedés nem történt. A járvány szünőfélben van.

Pálffy Ferencz felhívja a tagokat a netáni indítványok megtételére.

Indítvány nem tétetvén, kijelenti, hogy a bizottság egyelőre még naponkint ülésezni fog s ezzel a mai ülést bezárja.

A szegedi honvédegyelet és a Hentzi-szobor.

A koszoru ügye.

Széll György ur, a szegedi öreg honvédek együletének elnöke, a Szegedi Híradó egyik munkatársa előtt megnyilatkozott a Hentzi-szoborra helyezendő koszoru ügyében. A nyilatkozatot, mely mindent helyes el és jóváhagy, amit Szapáry gr. és Ivánka Imre odafenn az öreg honvédek köpenyége alatt terveznek a Hentzi-szoborra helyezendő koszorura nézve — az illető lap közrebocsátotta.

Nagy megütközéssel vettük tudomásul, hogy a szegedi öreg honvédek együletének elnöke méltónak találja Hentzi-szobrát arra, hogy tisztelettel hajoljon meg előtte.

Szombaton, mikor ez az érdekes lelet közszemlére lett kiállítva, fölkerestük az érdemes elnök urat lakásán. Nem volt ott hon, mert elutazott a városból, azért a mai napig kellett hogy várjunk azokra a fölvilágosításokra, melyeket az érdemes elnök urtól ez ügyben reméltünk.

Ma egyik munkatársunk újra megjelent Széll György urnál, ki az ügyre nézve most már a következőképen nyilatkozott.

— Mikor a Sz. Híradó munkatársa nála megjelent, még teljesen az első benyomás presszionális hatása alatt állott. Ugy tünt föl előtte a koszoru ügye, mint kötelező lovgiassági tény, melylyel a mult katonái tartoznak egymásnak.

Azóta változott a véleménye nem ugyan a dolog lényegére, hanem a kivitelre nézve. Véleménye szerint is kötelessége lett volna Ivánkának a koszoru ügyet előlegesen a honvédegyelet elé terjeszteni, hogy azok nyilatkozhassanak. Kétségtelen az, hogy az öreg honvédek között nagy ellenzéke lett volna ennek a tervnek, de azon ellenzék nélkül tenni nem szabad. A Széll György egyéni véleménye most is az, hogy a Hentzi szobrának megkoszoruzása nem egyéb lovgiassági ténynél, melylyel a halott katonák emlékének tartoznak az élő ellenfelek.

Tudósítónk azon kérdésére, tudja-e az elnök ur azt, hogy Hentzi tulajdonképen nem katona volt, hanem egy szedelgő, aki egyformán csalta Magyarországot és Ausztriát — kijelentette, hogy Hentzit csak mint Budavár parancsnokát ismerte, előéletéről, melyen esetleg folt is lehet — tudomása nincs. A Szent-György téren levő szobrot különben nem tartja Hentzi szobrának, hanem az elesett hősök dicsőségére emelt oszlopnak.

A szegedi honvédegyelet tagjainak hangulatáról ez ügygyel szemben nem tud semmit. Ami nyilatkozatot tett, azt csak

mint magán ember tette és nem mint az egylet elnöke.

Az ügyet az öreg honvédek ügyének tekinti, melyre nézve kritikát joggal gyakorolhat bárki is, de illetékes fórum csak maga az öreg honvédek egylete lehet.

A kivitelre nézve hiszi, hogy az országos központi bizottság megfogja gondolni odafenn a dolgot s közgyűlésre hívják össze a honvédegyleteket s mielőtt határozottá lenne a terv, meghallgatják az egyletek tagjainak véleményét. Ujra ismétli, hogy Hentzi előéletéről nem tud semmit s előtte — a megkoszoruzásról szólva — csak a vitéz generális áll, aki érdemes a tiszteletre.

Tudósítónk azon kérdésére, hogy ha az ellenkezőről győződnek meg, mint alakulna át véleménye? — kitérőleg felelt az elnök ur. Azt mondta, hogy ma délutánra értekezletre hívja össze az egylet néhány tagját s ezen fogják elhatározni, választmányi, vagy pedig rendkívüli közgyűlést hívnak össze az ügyben való magatartásuk megvitatására. Ha az egyet képviselőt a szoborleplezésre őt — mint elnököt — kiküldi, majd megfelel a megbízásnak. Hogy teljesíteni fogja-e vagy nem, arról még most nem nyilatkozhatik.

Végül hangulyozza, hogy egész életében rendithetlen híve volt a függetlenségi pártnak s most is csak a lovgiasság érzete szól belőle, mikor helyesli azt, hogy Hentzi szobrára koszorut helyezzenek az öreg honvédek.

*

Délután három órára az elnök által összehívott értekezletre megjelentek Fluck Ferencz, Kovács József, Zombory József, Banus Imre, Vastag János, Klein Mór, Vitkó Antal s az egylet titkára, Kövessy Gyula.

A megjelentek az elnök előterjesztésére elhatározták, hogy intézkedés végett e hó 23-án délután 3 órára rendkívüli közgyűlést hívnak össze a régi főgimnázium nagytermében. Ezen fogja előterjeszteni az ügyet az elnök s akkor lesznek hivatva Szeged öreg honvédei arra, hogy véleményüknek kifejezését adjanak azon koszoru fölött, melyet Ivánkák Hentzi szobrára akarnak helyezni.

A hangulat általában nem kedvező Szegeden a Hentzi ünnepségre nézve. Szomorú dolog lenne az, ha ennek dacára is sikerülne kierőszakolni a szegedi öreg honvédek pártolását ehhez a tervhez, melyet olyan nagyon szeretnének némely urak nyéibe ütni a mi gyalázatunkra.

*

A vidéki honvéd-egyletek közül úgy látszik akad néhány, mely hatalmas akciózt indít a Hentzi szobor megkoszoruzásának eszméje ellen. Ezek közé tartozik az aradi is, melynek elnöke október 25-ikére értekezletre hívja össze Aradra a honvéd-egyletek küldötteit.

Ujdonságok.

— Okt. 18.

Tájékoztató.

Okt. 26. Városi rendes közgyűlés.

Okt. 28. A közigazgatási bizottság ülése.

— A törvényhatóság közgyűlése. A városi képviselő testület október havi rendes közgyűlése a hónap utolsó hetére esik. A rendes közgyűlés f. hó 26-ikán délutánra van egybehíva.

— Kállay Albert főispán ma Hmvásárhelyre utazott, ahol szerdán a városi közgyűlésen fog elnökölni.

— Személyi hírek. Br. Waidstätten János hadtestparancsnok tegnap d. u. Mainzból nejevel együtt Temesvárra érkezett. — Dessewffy Sándor esanádmegeyi püspök a mult hetet makói gazdaságán töltötte. Az egyházfő e hó végéig marad Makón.

— Másodsor. Senki többet . . . holnap kerül a sor a — harmadszorra a fogyasztási adóberlet licitálásánál, amivel a szegedi pénzügyigazgatóság ma másodsor kísérletezett. Megmondtuk, hogy lehetetlen, mikép olyan elszánt vállalkozó akadjon, aki a finánczminiszter által kívánt bérösszeget a fogyasztási adóberletért megadja. Az egyenesen a saját zsebe ellen intézne merényletet. Nem is akad vállalkozó, a mai második árverési kísérlet is csak kísérlet maradt. Ma is megjelentek a pénzügyigazgatóságnál a kitűzött órában a város képviselői, Pálffy Ferencz polgármester és László Gyula tanácsnok, akik ismételve kijelentették a pénzügyigazgatónak, hogy a város ajánlata mellett megmarad, a megajánlott összegben, 303,000 frton túl nem mehet. Holnap még megkísérti a törvényes harmadik árverést a pénzügyigazgatóság, azután informálhatja a minisztert, hogy nem törték rájuk az ajtót a vállalkozók a bérletért. Egyébként a pénzügyigazgató nem jóval vigasztalja a város képviselőit. Azt mondja, hogy az árverések sikertelensége dacára sem fogja a miniszter olcsóbban átengedni a fogyasztási adók bérletét, mint amekkora összegben a város eddig bírta. Nem törődik a miniszter azzal, hogy az italmérési díjak már az idén nincsennek benne a bérletbe, tehát igen természetesen a bérlet nem érheti meg azt az összeget, amit eddig a város adott érte. Ez a fináncz telhetetlenség körülbelül jó példával élve olyan, mintha a kereskedő egy öltözet ruháért 40 frtot kérne, mindjárt hozzáteszi azonban, hogy a nadrágot visszaveszi s a ruha ára így is csak 40 frt. Ilyenformán akarja hát Wekerle miniszter továbbra is megmenteni az államháztartás egyensúlyát — a városok bőrere. A hatóság tart is attól, hogy a miniszter az árverés kudarcza után egyszerűen ráerőszakolja még a városra a bérlet kezelését. Ez méltó kifejezése volna aztán annak az untalan tanúsított atyai jóakaratsnak, amivel a felsőbb hatalom a városokat a szájával traktálja — képviselő választások alkalmával. — A tanács mai ülésén szintén hozzászólt a fogyasztási adók bérletének ügyéhez, a következő határozattal: Tekintve azt, hogy a javadalmi bizottság a fogyasztási adók bérletére megajánlott évi 303,000 frt összeggel elment azon határig, melyen túl menni a város érdekeinek kockáztatása nélkül nem lehet, ennél fogva a tanács a javadalmi bizottság eljárását a maga részéről is helyesli.

— A kegyesrend a Dugonics-társaságnak. A Dugonics-társaság alapító tagjai újabban ismét megszaporodtak. A magyarországi kegyesrendi ház főnöke, Lévyay Ferencz ma megleghangu levélben tudatja dr. László Györggyel, a Dugonics-társaság elnökével, hogy a rendház a szegedi tudományos és irodalmi társaság alapító tagjai közé lép. A kegyesrendi ház ezzel néhai nagynevű tagja, Dugonics András iránti kegyeletének ad kifejezést. Belépett továbbá a Dugonics-társaság alapítóinak sorába Bába Sándor, lapunk kiadója.

— A közigazgatási bizottság októberi rendes ülést a közgyűlés után tartja meg. Az ülés f. hó 28-ikán tartatik meg.

— Hogy fizetnek a város földbérlei. Biz nem a legpontosabban. A városi főpénztárnok ma tett erről jelentést a polgármesternek. E szerint a város földbérleinek a fele sem tette leget fizetési kötelezettségének még az aratás után sem. Ugy áll a dolog, hogy okt. 1-től 15-ig összesen 2197 haszonbérlo fizetett csak ösz-

szesen 117.331 frt 94 krt. Tehát több mint 2000 bérlő nem fizetett pontosan.

— **Nem igaz a — sikkasztás.** A lapok — fővárosiak és temesmegyeiek — szenzációs sikkasztásról írnak ma, amit állítólag a Szegeden székelő felsőtorontáli ármentesítő társaság kárára torontáli közigazgatási hivatalnokok követtek volna el. Még azt is tudják azok, akik e hirt megírták, hogy az elkezelt összeg 40—50,000 frtra rug. Azt írják, hogy 6 év óta nem vizsgálták a pénztárt, hogy a társulat tagjai el akarták tussolni a dolgot, de az elnök, Rónay főispán leleplezte a csunya üzelmeket. Mindezen híresztelésre ma a legilletékesebb helyről a következő demetit vettük: A számvizsgáló-bizottság a társulati számadásokat átvizsgálván, a maga részéről hangsúlyozta, hogy a pénzkezelés tisztaságához a gyanúnak árnyéka sem férhet. Minthogy a számvizsgáló-bizottság a számadásokat csakis számszerűleg vizsgálta át, azoknak egyéb szempontokból való megvizsgálására a napokban megtartott közgyűlés a társulati elnököt kérte föl. Rónay Jenő elnök a vizsgálatot még nem fogadta el, tehát az annak eredményeképp közzétett hírek minden alapot nélkülöznek.

— **Besze János temetése.** A negyvennyolczas időknek kimagasló magasztos alakját, az elhunyt Besze Jánost, tegnap kísérték örök nyugalomra Aradon. A ravatal köré száz és száz koszorút rakott le a kegyelet, melyek között ott volt a függetlenségi pártnak szép koszorúja is. Jelen voltak a temetésen a függetlenségi párt kiküldöttein kívül az összes aradi egyletek a részvétben osztozó polgárságnak ezrei. Simay János tartott a sírnál bucsuzó beszédet, megható szavakban bucsuztatva el Besze Jánost.

— **A sváb konviktus védnöke.** Hertelendy József halála után egy évig nem volt protektora a konviktusnak. Mint lapunkat Gyertyámosról értesítik, Róser Ádám egy bizottságot vezetett Nagybeeskerekre Rónay Jónához, Torontálmegye főispánjához, mely bizottság a főispánt kérte föl a szegedi konviktus protektorának. A főispán készséggel engedett a hozzá intézett kérelemnek és megígérte, hogy nagynevű elődje nyomdokain haladva fogja támogatni a hazafias intézmény érdekeit.

— **Tisztogatás.** Az adóhivatal erőskezüje ugyancsak gyakran használja a seprőt. A régi kezelési rendszernek van még ott a rengeteg büróban egy-két barátja, akiknek a körmére azonban, úgy látszik, alapos vigyázat van. Ma jeleztük, hogy a tanácsnok egy zsarolásban dolgozó ideiglenes végrehajtót rögtönösen kiakolbolított. Most pedig az ebből keletkezett vizsgálatnak folytatásképpen azt jelezhetjük, hogy a seprőt ma ismét a kezébe vette a tanácsnok. Az elcsapott végrehajtó viselt dolgaival összefüggőben van az a jelentés, melyet dr. Fedor Károly tanácsnok az adóhivatal két számtisztje ellen fegyelmi eljárást kérve a polgármesterhez tett.

— **A megkárosított államkassza.** A pénzügyminiszterium egy nagyon haragos irást küldött szét a törvényhatóságoknak. Az van benne, hogy vannak olyan városok és községek, melyek a fogyasztási adók bérleténél a versenytől vagy elriasztás vagy elvársárolják a magán versenyzőket és ez által érzékenyen megkárosítják az államot. A dolog érdekes, de előttünk az ilyes manipuláció ismeretlen. Semmi egyéb bizonyíték nem kell hozzá, mint az az aránytalan nagy összeg, melyet a fogyasztási adók bérletéért most fizet a város.

— **Utóállítás.** A szegedi állandó sorozó bizottság f. évi október hó 20-án csütörtö-

kön reggel 8 órakor utóállítás tart a sörházi lakanyában.

— **Karóba húzott fiu.** Borzalmas esetről értesítenek bennünket a délvideki Terenovárol. Márk Bág 11 éves gyermek az udvarukon levő diófara mászott diót szedni. A gyermek alatt egy vékony ág letörött és ő a szédítő magasságból fejjel befelé a diófa alatt levő kerítés hegyes léczébe zuhant. A lécz a fölsimerhetetlenségig felnyársalta a fiut.

— **A Hentzi-ügy Szentesen.** Mint lapunkat értesítik, tegnap a szentesi függetlenségi és 48-as párt körhelyiségében népes gyűlést tartottak a szentesiek, melyen a legnagyobb felháborodással fejezték ki megbotránkozásukat a fölött az eléggé vissza nem utasítható gyalázatos eljárás fölött, melyet a honvédszobor leleplezését rendező bizottság követett. Ezen felháborodás az ország minden részén tapasztalható és helyesen cselekedtek a szentesiek, hogy sértett hazafias érzetüknek siettek kellő időben kifejezést adni.

— **Gyilkos merénylet egy rendőr ellen.** Ó-Becsei levelezőnk írja, hogy egy Tatzkow nevű paraszt egy szolgálatban levő rendőrnek fölmetszette a hasát. A merényletet egy bicskával vitte végbe, melyet ez alkalomra élesre köszörült. A rendőr eszméletlenül bukott el, s a fölháítás következtében kifordultak a belei. Állapota életveszélyes, s megmaradásához nincs semmi remény. A gyilkos merénylet azonnal elfogták.

— **Egy szegedi orvos sikere.** Dr. Drucker Viktor, Drucker József szegedi lakos fia, nőgyógyászati ismereteinek bővítésére Németországot beutazván, Boroszlóban azon kitüntetésben részesült, hogy dr. Fritsch egyetemi tanár, a nőgyógyászat európai hírnevét tekintélye, klinikájában nőgyógyászati segédorvosnak kinevezte.

— **VI. Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csuszál a derék-testrészek és a forgó köszvényes bántalmainál a „Moll-féle francia borszesz és sóval való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Véres párbaj.

— Szentesi botrányai közül. —

Szentesen hétfőn városi közgyűlés volt. Ez olyan esemény, mely botrány nélkül meg nem történhetett. A kedélyek fölzigtására alkalmas ügyek kerültek tárgyalás alá, mert azzal vette kezdetét a közgyűlés, hogy dr. Csathó Zsigmond alispán Tasnady Antal polgármestert helyezte vissza állásába. Az alispán eljárását törvénytelennek nevezte Balogh János képviselő és indítványt tett, hogy a közgyűlés határozatilag mondja ki a Tasnady visszahelyeztetésének törvénytelenességét.

A helyzet kényes volt. A polgármester, ki hivatalát már elfoglalta volt, könnyen tarthatott attól, hogy a közgyűlés az indítvány értelmében fog határozni s ez esetben ő neki magának kellett volna kimondani a határozatot saját állásának törvénytelenességéről. Ily körülmények között ahhoz a már nem szokatlan fogáshoz nyult a polgármester, hogy a közgyűlést fölfüggesztette. Balogh János képviselő azonban még ekkor indítványát be sem fejezte és a berekesztést senki sem látszott tudomásul venni. Tasnady, hogy jelképileg is kifejezést adjon határozatának, kifelé menve a közgyűlési teremből, kalapot tett a fejére.

Balogh János orsz. képviselő ezt látva, Tasnady felé közeledett, és ennek fejéről leütötte a kalapot.

— **Ez pimaszság!** — hallatszott egy hang a Tasnady háta mögül.

— **Ki meri azt mondani?** — kiáltotta Balogh.

Erre Füst Molnár Sándor, Szentes város árvaszékének ülnöke lépett elő és újra szemébe mondta Baloghnak, hogy pimaszság volt, amit cselekedett.

Tudta mindenki, hogy ennek a dolognak párbaj lesz a következtése, a lovagias elégtétel elmaradhatlan volt.

Füsti, Balogh és Tasnady a teremből távoztak s a tanácskozást folytatni nem lehetvén, a közgyűlés tagjai szétszórtak.

Szentesről vesszük a távirati tudósítást, hogy Balogh János még tegnap este kihívatta Füst Molnár Sándort.

A segédek gyorsan végeztek. Azonnal megállapították a párbaj föltételeit: pisztolyra, 25 lépés távolságról egy lövés.

A párbaj ma reggel történt meg. A felek, segédek és az orvosok a reggeli vonattal utaztak el és kiszállván a Tőke állomáson, a kunszentmártoni határban végeztek el a szerencsétlen kimenetelű párbajt.

Balogh János súlyosan megsebesült, a golyó mellének bal oldalán szíve felett turódott testébe és bal válla felett hatolt rajta keresztül.

Dr. Pollák Sándor városi főorvos a sebesülésről kételkedve nyilatkozik, mert nem lehet még tudni, mely részeket sértett a golyó és nem történik-e vérméregzés.

*

Még egy affair volt és illetőleg van későbbben a tegnapi esetből folyólag.

Dr. Tasnady polgármester is elküldötte segédeit Balogh Jánoshoz, de a segédek már csak a megtörtént első párbaj után beszélhettek Baloghhallal, aki tudósítónk sürgönye szerint megtagadta az elégtételt.

Ezüstforint-gyár Szegeden.

— Hamis pénzverde a pinczében. —

A szegedi rejtélyes bűnök krónikája gazdagabb egy esettel megint. Egy hamis pénzverdével, egy volt fegyenczcel, aki eljött Szegedre háziurnak, vett magának szép emeletes épületet, beleült a feleségével, berendezte a pinczét — nem jó borok, hanem hatalmas gépek számára s ott verte nagy buzgalommal a hamis egyforintosokat.

Egyéb-foglalkozása, kenyérkeresete nem volt. Hogy honnan élt, miből vette a házat, csinált az udvarból kertet, miből butorozta be uri csinnal, elegáns butorokkal a szobáit — arról csak az a ké, a pincze padlózatához vasalt hatalmas gép mondhatna valamit, ha a pénzverésen kívül beszélni is tudna.

Ez a ház, ahol ez a rejtélyes és titokteljes ember — minden valószínűség szerint főnöke egy titkos pénzverő bandának — bűnös munkáját senkitől sem látva, nem is sejtítve, folytatta a pinczében, a város nagyobb forgalmu helyeitől lehetőségen távol fekszik, de még sincsen egészen eldugva valami zug-utczába.

A nagy körutra nyílik rókuson az új-tér. Ott állt egy csinos emeletes házban, a 2. számban Schaaf Jakab pénzverdéje. A ház egyik fele az új-térre, a másik az árva-utczára néz.

Ennek a pinczéből kerültek ki a hamis ezüst forintok. Hogy mennyi, ki tudná megmondani. Bizonyosan nem annyi, amennyit a vallató rendőrség előtt beismer a modern alchymista.

Ameddig pénz lesz, mindig lesz olyan, aki hamisítsa, de talán sehol az egész világon nem vernek annyi ál-ezüstöt, aranyat, mint Magyarország déli részében s a balkáni kisállamokban. Hogy miért, meg van reá az ok. Mert könnyen tul lehet rajta adni

A papírpénz hamisítása körülbelül könnyebb s jobban „kifizetheti magát“, mert ugyanazzal az erővel, amelylyel az ötöst hamisítja, nyomhat szemnemlatta rejtekekbe dugott gépével ötvenest is. Épp most cirkulál az egész országban egy hivatalos értesítés, amely a hamis ötvenesekre figyelmeztet. Oly hü e hamisítvány, hogy sem a papíron, sem a színén, sem a nyomásán nem lehet megismerni. Az anyalap, amelylyel nyomják, éppen oly művész kezektől került ki, mint amelyeket az állam csináltat. Az ötvenesek magyar oldalán teljesen hü, a németén csak az a kicsi eltérés van, hogy „angenommen“ helyett „angenommen“ áll rajta s a hamisító egy helyen a körülzifrázatba „gulden“ helyett „forint“-ot vésett. De mégis bajos ezeken tudadni.

Másképp áll a dolog az ezüstrrel a Balkánban, ahol egy idő óta szokva vannak ahoz, hogy minden öt évben új országokat lássanak keletkezni, nem kell a gyanakvó embernek a papírpénz. Félt, hogy megbukik az az ország, amely kiadta s a nyakán marad a rossz papírdarab. S bár itthon is akad helylyel-közzel hamisveretű pénz a forgalomban, az álfintosok régidőktől kezdve oda tartanak kifelé, hamisító bandák szövetkezete útján.

Az új-téri en-gros pénzverde is valószínűleg ilyen irányban dolgozott.

Schaaf Jakab, a mester ur, igazabban föltételes szabadságra bocsátott fegyencz, mint az igazolványaiból kiderült, sűrűn járt Budapestre. Hordta föl a hamis pénzt a czinkostársaknak, akik aztán tovább adtak rajta.

Schaaf Jakab.

A szegedi hamis pénzverő, Schaaf Jakab, szomoruan érdekes ember.

Az eredetére nézve bánáti sváb szülők gyermeke, ezidőszent 47 éves, szent-huberti születésű, lázárföldi illetőségű. A fiatal Schaaf Jakabot mézárósnak nevelte az apja. Ez is lett. Husz éves korában megházasították. A heves természetű, ingerlékeny férj röviddel a házasságalépés után hűtlenségen kapta a nejét. Nem sokat teketóriázott vele, fölkapott egy éles kést és megölte az asszonyt.

Ezért aztán elfogták s gyilkosság miatt elítélte a törvényszék husz esztendei fegyházra.

Elviték Illavára, ahol a büntetésül reá szabott rengeteg időből kitöltött tizenöt esztendőt Illaván és a kis-hartai fegyintézetben. Öt évet elengedtek neki, illetve föltételes szabadságra bocsátották, mert Schaaf Jakab rendkívül jól viselte magát a börtönben. Megtanulta az ács, asztalos, lakatos, kovácsipart, műfaragászatot, művészt s mialatt a felügyelők szemében mindig a bűnbánó, rendes viselkedésű rabok példányképe volt — suttyonban érteke-

zett egy hamis pénzverésért hosszú időkre bescukott fegyenczarsával, Händler Antallal és hát tanult tőle.

Tanult annyit, hogy a kiszabadulása után bátran hozzáláthatott a hamispénzgyártáshoz.

Jellemző adat ez a magyarországi fegyencziparra. A rab a börtönben tanulmányokat tehet és tesz arra, hogy ha kiszabadul, mit halmozhasson még büntetést arra a bűnre, amelyért legelsőbb a fegyházba került.

Épp ma adtunk hirt Nemes Nagy Antalnól, a csongrádmezei lókötőbanda vezérével, aki a járlokat választóvízzel tisztára mosta, kivásalta s aztán beleírta a lopott lovat, hogy eladhassa. Mikor azt kérdezte az egyszerű parasztikus embertől a vizsgálatot vezető csendőrtiszt, hogy hol tett szert ennyi tudásra, büszkén felelte:

— Hogyne tudnám. Tanultam én a börtönben még olajfestészetet is.

Hát Schaaf Jakab meg művészt tanult.

S ahogy öt évet elengedtek neki, kiszabadult Kis-Hartáról s eljött Szegedre. A büntetése csak 1895. június 29-én telt volna ki, de eleresztették 1890. szeptember 13-án. Schaaf újra megnősült s 1891. április 6-án Szegeden jelentkezett, mint föltételes szabadságra bocsátott fegyencz.

Házat vett s berendezte a pénzverdét iparendelő nélkül.

Egy megszépült ház.

Érdekes az az átváltozás, amelyen keresztül ment az új-tér második számú háza, ahogy Schaaf Jakab tulajdonába került.

Rossz karban tartott épület volt ez, tisztátalan, az udvarát fölverte a bozót s a benne levő szatócsboltot gunyos vonatkozású címezzel ruházta föl a környék népe.

Azonban minden megváltozott. Schaaf kicsinosította a házat, amelynek az első emeletét ő maga lakta. Az alsó osztályt érte adta Spitéler kereskedőnek, aki ott boltot tart.

De maga Schaaf is ügyeskedett, hogy minél szebb legyen. Kézi ügyességénél fogva a kert közepébe, amelyet a volt bogáncsos udvarból alakított át, ő maga csinos tiházikót emelt, befuttatta vadszőlővel, hogy minél takarosabb legyen. Mint ahogy az ilyesmivel önmagukkal megelégedett, nyugodt lelkiismeretű emberek szoktak foglalkozni.

Minden szépen el van ott kerítve, s mindent, ami az udvarban van, ő maga csinált. A ház magas földszintjének a lépcsőfölgájához szárnyas, faragott ajtókat készített, a tetejébe színes üvegekkel kirakott ablakokat rakott.

Az ügyessége oly csodálatraméltó, hogy a kézimunkája után bizonynyal megkeresett volna ugyanannyi pénzt, mint a gépjével. Uriásan, mondhatni fényesen berendezett négyszobás lakásán több olyan butordarab van, gyönyörűsége, művésziessége faragott, amiket maga csinált. Köztük két ágy, dohányzó asztalok, pipatorium, fából faragott dobozok, tartányok finom betétmunkával. Van két magafaragta nagy képrámája, amelyek, mint mondják, ötszáz forintot mérnek.

A pénzverde.

A megszépült háznak a pinczében volt elrejtve a hamis pénzverő műhely. Elrekesztve, elfalazva olyformán, hogy alig lehetett reátalálni. A bejárója mosókonyhaforma, telehánnyá dézsákkal, teknőkkel, baklábakkal, a pincze többi része fával tele. A kettő között bujt meg az elfalazott rejtek.

Ez a pénzverde nem egy primitív berendezésű luk volt, hanem teljesen fölszerelt

műhely két nagy géppel, amelyek levasalva állanak a pincze padlózatán.

Az egyik nagy vasalkotmány a lukasztó-prés, amivel Schaaf a pakfonglemezekből kivágta a kerek, forintformájú darabokat.

A másik a nyomóprés, amelylyel a fémdarabokból gyártotta a hamis pénzt.

Volt ott aztán egy gyalupad, lakatosoknál használatos csavar fogóvas, márványlap.

Ott voltak a vésetek, az egyik a fölség feje a körirattal, a másik a magyar czimer s a „magyar királyság.“

Szerteszejjel üvegekben, dobozokban s papíros-zacskókban vegyi szerek, amelyek a tisztításhoz, az ezüstrrel való befuttatáshoz szükségesek.

Mellette állt a coakszos olvasztó-kályha, fölötté huzalra erősített üveg-lombik, ezüstolvasztáshoz.

Volt azonkívül egy ágy, hogy ha elfárad a munkában, leheveredhessen egy kicsit a mester. Ezy gépszállításra készült erős targonca, különféle kézi eszközök, fűrészek, ráspoly, reszelők, finom és durva, kalapácsok, kicsiny és nagy.

Mikor ma reggel Rainier főkapitány két órai sikertelen házkutatás után belépett a földalatti pénzverdébe, volt ott még más is.

A márványlapon két halom ezüstforintos. Az egyik garmada máregészen kész, a másik félig, csak az egyik oldalán verettel.

Egy nagy bádogdoboz állt a gyalupadon. A tetején bevágott pakfong darabok, lukas lemezek, amelyekből ki voltak már ütve a kerek karikák. A doboz tetejét föl emelve, benne szintén nagyobb mennyiségű hamis forintos darabokat találtak, egészen készen, már beisfuttatva ezüstrrel. Lehet körülbelül háromszáz darab.

Schaaf elfogatása.

A hamispénzverő Schaaf Jakab még sokáig folytathatta volna a működését az új-téri titkos pinczében, ha maga rajta nem veszt a pénzek tulajdánán.

A hétválasztó-szálló épületének a pinczehelyiségében van a Rankl-féle vendéglő. Ide ment be tegnap este Schaaf Jakab. Bort ivott s fizetett egy hamis ezüstforinttal.

Schaaf pár nap előtt is ott járt, akkor is azzal fizetett. A pénz hamisságát csak eltávozta után vették észre. Akkor elhatározták már Ranklék, hogy Schaafot, ki különben többször volt már ott vendég, figyelemmel fogják kísérni.

Tegnap, amint Rankl nejének fizetett, ez kivitte a pénzt a férjéhez, hogy nézze meg, nem-e hamis.

— Ez hamis.

Akkorra azonban, mire bementek a korcsmába, Schaaf megugrott. Kiszaladt az utcára. Rankl utána futott s az utcán elfogta. Schaaf könyörögni kezdett neki:

— Ne tegyen tönkre. Adok inkább tíz forintot.

Azonban Rankl nem eresztette el. Zaj támadt eközben, az utcát nép lepte el, rendőrök jöttek s bevitték Schaafot a város-házára, a hivatalában levő Rainier főkapitány elé.

Ott azt mondta, hogy ő azt a forintost

amelyet Ranklnak adott, a vaskereskedésben kapta. Több nincs nála.

Megmotozták. A ruhája zsebében nem is volt, de a cipőjéből kiesett a párja.

Ezel aztán letartóztatta a főkapitány Schaafot s a lakására kiküldte Szücs jegyzőt és Apró várnagyot, hogy tartsanak nála házmotozást. A két tisztviselő az este kiment Schaaf lakására.

A feleségét találták otthon.

Nem akart semmit sem tudni a férje bűnös üzemleiről az asszony. A házmotozás alkalmával a szobákban találtak két darab hamis forintost, az egyik egészen kész, a másik félig.

A hálószoba mellett, a folyosón egy elrekesztett munkatermet találtak. Abban volt egy fatőke csavarfogóval, finom ráspolyok, egy keményfa deszka, a közepén kerek lukkal, amelybe forintosok éppen beleillettek. A fa szélén reszelés nyoma látszott.

A talált bűnjelek alapján még az este letartóztatták Schaaf nejét is.

Ma reggel folytatta aztán a házkutatást az új-téri épületben Rainer főkapitány. Kivitték az asszonyt is. Főbolygattak mindent, két óra hosszáig keresték a pénzverdét sikertelenül. Az asszony folyton azt állította, hogy ő nem tud semmit sem.

Végre, mikor látta, hogy addig el nem mennek, míg meg nem találják, kimondta:

— A pénzében van a műhely.

S rávezette a kutatókat a rejtekhelyre.

A kihallgatás.

Ezután lehetetlenné vált a tagadás. Schaaf kénytelen volt beismereni, hogy ő hamisította a pénzeket. Azt mondja, az asszony nem tudott semmit.

Ő maga pedig nem sokat hozott a forgalomba. Nem pedig azért, mert nem tartja jó kivitelűeknek. Pedig a szélirat, a „bizalmam az ősi erényben“ kivételével, amelynek néhány betűje nem sikerült, teljesen sikerültek azok. Még a csengésük is ugyanaz kőlappon, mint a valódi forintosoké. Csak kemény fához ütve adnak tompa hangot.

A vésetekbe a koronát, a király arczképét a főirattal együtt mind ő maga véste.

— Gyerekjáték volt az nekem — mondá. — Csontba is tanultam vésni, annál inkább tudok vasba.

Az anyagot, a pakfong lemezeket a Kátai és Mayer-féle vaskereskedésekben vette. Mikor készen voltak a hamis veretű pénzek, befuttatta ezüsttel.

A pénzhamisító azt vallja, hogy gyorsan ment a verés s nem támadtak különös bajok. Egyedül a szélirattal volt megakadva. A szelvényezés gyakran nem sikerült s többször javítania kellett a gépet, mert eltöredezett. Ennek részben az is volt az oka, hogy a kemény pakfongot dolgozott. Nyomó gépei eltörték. Szeptemberben három törött gépet (amelyeket különben ipari munkához lakatosok, bádigosok is használnak) felküldött a budapesti Gutjahr és Müller-féle vaczi utczai gépgyárba.

Megtalálta a rendőrség az erről szóló fakturát is, amelyet a derék Gutjahr és Müller cég német nyelven állított ki. E szerint az egyik gép kijavítása 65 frtba került, amiből a cég rendelkezésére bocsátott két törött után levontak 16 frt 88 krt.

Schaaf azt vallja, hogy körülbelül 3—4 hónap előtt kezdett a pénzveréshez. A börtönből megszabadulta után volt 4—5000 forint vagyona, azzal fakeskedést kezdett, a pénz eluszott. Ekkor kapott a testvérétől 1000 frt segélyt. Ezzel rendezte be a pénzverő műhelyt.

Ezelőtt soha sem hamisított, nem is látott ilyenfélét. De a fegyházban össze volt zárva egy bankóhamisítóval, Händler Antallal, ettől hallott valami keveset elbeszélni.

Természetesen ez nem épen igaz.

Arra a kérdésre, hogy mint tudta akkor mégis megszerkeszteni a gépeket, befuttatni a pakfongot ezüsttel, huzódózva felelte:

— Man kommt darauf von selbst...

S beszélni kezdte, mennyi kinja volt, mikor a vésetek eltörték.

A büntársak.

Hogy voltak, az bizonyos, de hogy hol vannak, az nem tudatik.

A földalatti műhelyben talált nagy számu kész hamis pénz után ítélve, a Schaaf gyár en-gros dolgozott.

Az sem igaz, hogy Szegeden csak néhány darab van belőlük forgalomban, mint Schaaf vallja. Még alig terjedt el a hire, hogy hamis pénzverdét fedeztek föl, már is többen jelentkeztek a rendőrségnél, akik a piacon, vásárlások alkalmával hamis ezüstforintosok kaptak. Ezek a Schaaf-féle pénzverde gyártmányai.

Schaaf mint föltételes szabadságra bocsátott fejez, rendőri felügyelet alá tartozott s habár el kell is ismerni, hogy a műhelye ügyesen volt elrejtve, mégis sok humor van abban, hogy a felügyelet alatt álló, igazság szerint még Illava kötelekékébe tartozó feleséggyilkos nagy nyugalommal gyártja Szegeden a hamis pénzt.

Büntársai voltak. Ha a verésben nem is, de a pénz tulajdonságában. Ezt mutatja az, hogy Schaaf gyakran utazott Budapestre, mint ezt a jelentkezési lapja igazolja. Minden elutazásakor jelentkezett a rendőrségnél.

Most nem tudja igazolni, hogy mit csinált fönt. Még tegnap reggel is, október 17-én, jelentkezett Budapestre. Valószínűleg vinni akarta a pénzt. Azonban akkor este elfogták.

A rendőrség ma a pénzgyártó elfogatásáról értesítette a törvényszéket, ahonnan Molnár Elemér törvényszéki bírót rendelték ki vizsgálató bírónak. Molnár ma délután tartott vizsgálatot az új-téri házban és lefoglalta a bűnjeleket képező pénzsajtókat.

Schaaf és a felesége a rendőrség fogházában vannak.

A fekete rablók.

Szegedi iparosok kalandja.

Az a rémtörténet, melynek a megszalajtott hősei a minap Temesmegyében szegedi vásáros iparosok voltak — kezd már kivilágosodni. A ponyva-históriák szivnemesítő és hátborsóztató rémségei tündérmesék ahoz a cifra és sötét éjjeli kalandhoz, aminek a hajborzoló históriáját a megmenekült szegedi vásárosok hazahozták s bevitték a szerkesztőségekbe, valamint a csendőrkerületi parancsnoksághoz.

Mintha csak a cserkeszek vidékéről jöttek volna, vagy a híres montenegrói rablócsapat tette volna át hadiszállását a temesmegyei sándorfalva határára, olyan történetet beszéltek az ő vakmerőségükről, fekete orcájukról és fekete köpönyegeikről.

Hogy egyszerre csak árokból, országutról 16 fekete köpönyegbe burkolózott fekete rabló ugrott elébök, a kocsijaik elé és kiáltottak rémesen: Halt! Megálj. De ők

nem álltak meg és ez volt a szerencsésük, meg az, hogy kitűnő lovaik voltak, jobb lábuk, mint a fekete rablók, meg az, hogy a fekete rablók puskái a sötétben nem találtak senkit. De ha életben nem is tett kárt a szörnyű félelmes fekete rablócsereg, egynémely iparos vásári portékáját jól megdézsmálták. Így beszéltek a megmenekült iparosok a rablókalandjukat.

Nos, a csendőrség nem késett a nyomozással. Külön erősítés ment arra a vidékre a parancsnokság rendeletéből és már hirt kapunk arról, hogy a csendőrök nyomában vannak a rémitő fekete rablóknak.

Tény a nyomozás szerint is, hogy a volt rablók, akik a szegedi vásárosok holmijára törtek — feketék voltak. Mert cigányok voltak ők. Utszéli, varázsló karaván. Az a bizonyos fekete köpönyeg pedig, ami rajtuk volt, azért volt fekete, mert a sötét éjjel feketére mázolta ki a gunyájukat.

A csendőrök egy kocsira valót el is fogtak közülük. Az is igaz, hogy egy rozsz régi rozadás pisztoly is volt náluk, amivel egy subán se lehetne lyukat lönni. Ezzel az alkalommal a csendőrség általános cigány razziát tart a temesmegyei községek határára.

Színház.

A színház butorai már munkában vannak. A város Seifmann Mórral kötötte meg erre nézve a szerződést, ki azokat a bécsi udvari színházak butorainak mintájára készítetteti. Így a város bőkezűségéből olyan izléses és elegáns szalonokat fogunk láthatni a szegedi színpadon, amelyet nem minden vidéki színház mutathat föl.

A vasárnap délutáni előadásokat az igazgató e hó 23-án kezdi meg és pedig a Sühanczsal, melynek czimszerepét H. Pauli Mariska fogja énekelni.

Erményből, a pénteken színre kerülő operette újdonságból, serényen folynak a színpadi próbák. Az előadásban csaknem az egész operette személyzet részt vesz. A darabban nagy gavotte is fordul elő.

Törvénykezés.

A Gombáné esete. Mióta Pitvarost Pitvarosnak hívják, nem történt benne ilyen furcsa história, mint ez az eset. Gombáné ép ötven esztendő. Szemre főre pedig még elég takaros matróna volna. Harminczkét esztendő óta hűséges életpárja az öreg Gombának, aki meg úgy járt, hogy sehogyan sincsen tisztába az asszonya eszejárásával. Nem is kevés fejtörésre adott okot az az eset, amit Gombáné panaszkodott el a tekiütetes törvényszéknek. Nem tudni, ki a hibás a dologban. Andrejko János-e, ez a tizenhét éves legény, vagy tán épen a panaszkodó asszony, vagy épen más valaki, aki a játékból egészen kimaradt, csak annyi bizonyos, hogy Gombáné teljes öntudatanál volt ugyan, mégis előre megfontolt szándék nélkül és akarata ellenére beleesett a házasságtörésbe.

— Az öreg Gomba úgy kívánja, hogy tisztázzam a becsületemet. Tessék ezt a legényt szigoruan megbüntetni.

A legény azonban váltig tagadja a pástoróra megtörténtét, bizonyítékok elégtelensége miatt föl is mentette a törvényszék Andrejko Jánost.

— János, János, nem félsz, hogy megver, aki felettünk van az égben?

— Jobb, ha halgat kend, megverte már kendet az öreg Gomba.

Ezzel befejezést nyert az ügy, melyről még sokáig beszélnek majd Pitvaroson.

Rövid uton. Rác Béla cselédje volt Rosenbergnak, a cselédszerzőnek. Hűségesen szolgálta a gazdáját egy darabig, aztán megunták a szerződést mindaketten, Rác Béla elment másfelé szolgálatot keresni, emberséget tanulni.

Csak hogy a bére, az egyelőre ott maradt a volt gazdájánál, avégkielégítés fogós kérdését nem tudták egymás között békés uton megoldani. Rácz Béla azonban rövid uton szerzett magának kielégítést. Még szolgálatban volt, mikor a gazdája óráját az óráshoz vitte, elment érte, mikor a szolgálatból kilépett, elhozta és zálogba csapta. Ugy gondolta, hogy most már quitt. Rosenberg azonban nem így gondolta és törvényszék elé állította az önbíráskodó cselédet, kit ezen vétségért 14 napi fogházbüntetéssel sújtott ma a törvényszék.

Legujabb.

A delegációk ülése.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) A magyar delegáció ma ülést tartott, amelyen letárgyaltatott a tengerészeti költségvetés. — Az osztrák delegáció szintén tartott ülést, melyen a csehek hevesen támadták a magyarokat.

Lesseps beteg.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) Mint ma párisból sürgönyzik, Lesseps Ferdinánd súlyosan beteg.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) Ma délután a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, melyen újra tárgyalták a kulturkérdéseket.

A szerb pártviszonyok.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) Belgrádból sürgönyzik: Sabaczoan Garasanin elnöke alatt körülbelül hatezer főnyi pártgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy sem radikálisokkal, sem liberálisokkal nem fuzionál választásokra, hanem önállóan megy bele a választási küzdelembe. Feltűnt, hogy Sabacban a hivatalos személyiségek nagyon melegen üdvözlötték Garasanint s olyan előzékenységgel fogadták, ami itt az ellenzékkel szemben nem szokásos.

Kolera.

Budapest, okt. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Budapesten a legutóbbi 24 óra alatt 15 új kolerabetegedés történt és ugyanez idő alatt 11 halálozás.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) Buzában ma a kereslet és kínálat egyaránt jó volt és szilárd irányzat mellett 25,000 mm. kelt el teljes áron.

A határidő-üzletben a déli tözsde záratai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.57 pénz, 7.58 áru; márcz.—ápr. 7.86 pénz, 7.87 áru; tengori szept.—okt.-re 4.82 pénz, 4.84 áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—júniusra 5.06 pénz, 5.07 áru; zab őszre 5.48 pénz, 5.50 áru; tavaszra (1893.) 5.70 pénz, 5.72 áru; káposzta-repcze. (1893. aug.—szeptemberre 12.1/8 pénz. — áru

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródna.)
Buza őszre 7.53—7.55
Buza tav. 7.83—7.85
Zab őszre 5.04—5.06
Tengeri szept.—okt. 5.44—5.48
Káposzta-repcze 5.68—5.70
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.10—12.20

Budapesti terménytözsde.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) Zsírúru üzletelen. — Szilva szilárd boszniai szokványú október—novemberre 20.08, 100 darabos 21.42, 85 drbos 23.21, szerb szokványú 19.64, szerb szokványú októberre 19.64 forinttal kelt. — Szilva üzletelen. Szesz: Csendes. Szesz nyers osztalékolt 14.75—15.— forinton, élesztő-szesz osztalékolt 17.75—18.25 forinton, szesz finomított 51.50—52.— forinton 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktözsde.

Budapest, okt. 18. (A „Sz. N.” er. t.) A tözsde hangulata ma kedvezőtlen volt. Minden ösztönzés hiányában a forgalom rendkívül korlátozott volt. Az árfolyamok mérsékelten gyöngültek. A zárlat előtt azután némi szilárdulás állott be. A helyi papirok nyugodtak. — A valuták változatlanok.

Utótözsde: O. h. 311.75—311.85
M. hitelbank 358.37—358.62 Osztrák magy. államvasut 289.00—289.12. 4%-os magyar arany járadék 112.50—112.52.

REGÉNYCSARNOK.

A szenteskedő.

11

Irta:

Graviere Karolina.

— Feltettük maunkban, — szolt Izabella, — hogy önnek télire harisnyákat köntünk, de ehhez pamut kellett volna, a pamutra pedig pénz. Mi azonban lehetőleg takarékoskodni akartunk. Nézze, ezeket az ócska harisnyákat felölteni nem lehet, de azért vannak jó részeik, az egyiknek elveszszük a sarkát, a másiknak a szárát és a kettőből bizonyára ki fog kerülni egy jó harisnya és én nem hagyok föl addig a munkával, míg így módon egy tucsat harisnyát össze nem állítok az ön számára.

— Nem mondatja, bácsi, hogy pazarlók vagyunk, csatolta nozza Irén.

— Ha nézem és látom, hogy a ti tüitek mily csodákat művelnek, mindinkább bosszankodom, hogy cselédjeim mily rutul fosztogattak.

— Ön és Irén, — szolt Izabella — ezentul megélehetnek nélkül, hogy erszényeikbe kellene nyulniok. Most már mindennel el vannak látva s Irénnek is van kelengyéje. Mi hiányzik még a házban? Van isztjuk, hogy kenyeret süthessenek.

— Igaz, de egyetlen burgonyám sincsen!

— És miért nincs? Van itt önnek egy kertje, tele virággal, mely mire sem használható. Ültessünk ide burgonyát, répát, káposztát, sóskát. Akkor majd azután lesz mit enni és a hus: azt hiszem, hogy nem fogasztanak el egy héten egy ökröt? És hogy az ember gazdag lehessen, nem épen szükséges a pénzszerzés.

— Csak meg kell tartani azt, amivel birunk — végzé be a mondatot Poncet.

Csodálkozva bámult Izabellára. Ez a leány ép oly fősvény volt, mint ő.

A háladatosság érzetétől megindult, meghívta őt az egész szünidőre. De rögtön átfutotta a borzongás minden tagját, hogy ily messzire engedte magát ragadtatni, anélkül, hogy előbb egy kis számításat tett volna s gyorsan a szobájába távozott és elővette tollát.

Izabellának volt elég oka arra, hogy az öreg Poncet szenvedélyének hizelegjen. — Évek-hosszu sora után először élvezett egy kis szabadságot és különben is nagy élvezetet nyújtott neki az, hogy a vén fősvényt akarata szerint igazgatta.

Ezenkívül gyámja is irt neki, hogy Antverpenben egy üzletben állást talált számára s így minden diplomatikus fogást föl kellett használnia, hogy minél tovább halassza a belépést új börtönébe.

Sebestyén és Irén regénye ezalatt folyt, de az igazat megvallva, inkább visszatel.

Minden napnak meg volt a maga három változatlan eseménye: reggel üdvözlés az ablaknál, délben néhány közönyös szökváltás, midőn Sebestyén az ujságokat elhozta és estefelé egy félórás látogatás, midőn az ujságokat visszavitte. Az ujságok képezték Sebestyén belépti jegyét Poncet házába. Kezdetben szerette Irént, anélkül, hogy akarta volna, később, mert másképp nem tehetett s nem létezett más lény a földön Irénen kívül s testestől-lelkestől az övé volt. És még sem birt annyi erélylyel, hogy

életcéljává tegye azt, ki neki volt rendelve, nem gondolkozott egy percig sem azon, hogy védelmet keressen atyja ellenkezésével szemben, de sőt később volt boldogságáról lemondani, sem hogy a küzdelmet fölvegye atyja ellen.

Egészen átengedte tehát magát szívbanjának, anélkül, hogy önmagának bevallotta volna szerelmét, mely mysterium gyanánt hálózta körül, anélkül, hogy a szeretett lény előtt nyilatkozott volna. Habár szemei mindig rajta függtek, habár vasárnaponként a templomban oly helyreült, hogy Irénnek arcát szemlélhette, habár egyetlen napot sem mulasztott el, hogy meg ne látogassa, szive titkát egyetlen szócska, egyetlen megjegyzés által sem árulta el, sőt talán el is tagadta volna vonzalmát, ha vallomásra kényszerítették volna. E jégpánczélon keresztül azonban Irén mégis látta a tiszta, őszinte érzelme lobogását; neki nem volt szüksége magyarázatra, hogy megérthesse azt a némajátékot, mely az atya és fiu között ment végbe.

(Folyt. köv.)

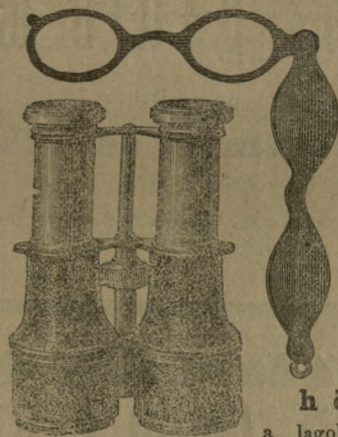
Vizállás.

	— okt. 17.		— okt. 18.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget . . .	0.48	—	0.50	—
Szatmár . . .	0.11	—	0.10	—
Tokaj . . .	—	0.70	—	0.69
Szolnok . . .	—	0.81	—	0.80
Szeged . . .	—	0.96	—	1.91
T.-Becse . . .	—	1.—	—	0.92
Csongrád . . .	—	1.30	—	1.25
Gyoma . . .	0.35	—	0.30	—
Námény . . .	—	0.91	—	0.02
Arad . . .	—	1.27	—	1.28

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BABA SÁNDOR

Nyílttér.

Színházi látcsövek

a legfinomabb üvegekkel, díszes kiállításban 4 frt 50 kr-tól kezdve 35 forintig.

Szemüvegek

és orresiptetők

(Zwickennek) legfinomabb optikai üvegekkel;

fali, asztali és ablak

hőmérők

a lagolesőbb árak mellett.

Richter C. W. utóda

BRAUN JÁNOSNÁL

Klauszál-tér 8. sz.

Javítások jutányosan és pontosan eszközöztetnek. 753-6-2

A KOLERA

járvány alkalmával a

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

hazánk ezen kitünő szénsavtartalmu dus savanyuvizünket, mely számos előkelő budapesti orvos-tanár urak által javával van, mint asztali vizet óvszerül a nagyérdemű közönségnek a legmelegebben ajánljuk 754*-1

a forrás igazgatóság.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Határozottan szükséges a
gyermekszobá-
ban a

DOERING SZAPPANA
A BAGOLYLYAL

egy elsőrangú
szappan, minden savtöl-
mentes, hamisítatlan, tiszta és igen enyhe.

A kicsinyek a Doering szappánával való mosdása és fürdése-
nél mindazon hátrányok ki vannak zárva, melyeket más erős szappanok előidéznek.
**Nem ég, nem fészt, nem támadja meg a bőrt; sőt előidézi a bőr mű-
ködését, gátolja a sebek jövőjét és a bőrt tiszta, fehér és gyengéddé csinálja.**
Gyermekeknek csak olyan szappan jó, mely olyan mint a

Doering szappana a bagolylyal.

Mindenütt kapható darabja 30 krétt.
Vezérképviselőt Motch A. Bécs I. Lugek 3,

743-3.

SCHLICK -féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. kerület, külső váci-ut.

Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14. Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77.

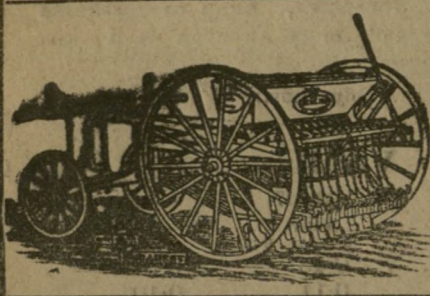
Gőz- és járgánycseplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék,
mélyítő- és egytetemes acél-ekék,
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék,
talajmivelő-eszközök,
valamint 165

Schlick-féleszab. HALADÁS
sorbavetőgépek.

akarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági
Tűpek: Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-
g-épek szállítható mező vasutak stb. — Raktár Szegeden: Virág Sándor urnál.
Egnyős fizetési föltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzők ingyen és bérmentve

Legkényelmesebben használható leg-
ujabb

szoba padló máz

egyedül

Vajda Imre és Társa

gyógyáru raktárában

Szegeden, Kárász-utca.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár
jegy, egy sas és MOLL A. sok-
szorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestba-
jok, gyomorgörs, nyalk, gyomorégés-szék-
rekedésnél májbajok vértolulá, aranyér
és a legkülönbözőbb női betegségeknél. Egy ere-
deti doboz használati utasítással a frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-
táraiban.

MOLL A. gyógyszerész os. kir. udvart szállító
Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál keve-
sebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitz-
porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s
mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok
érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvel teszik.

Tisztelettel

steinko P. J. lelkész, Hutenschlagban

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZES

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. véd-
jegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csusz, min-
denemű testfájdalmak és benulásnál; borogata-
s alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyu-
ladásoknál. **Belsőleg** vízzel vegyítve hirtelen roszullét,
hányás, kólika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. e.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és
anyag-kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvart szállító
Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékeken
nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az
emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál

Mély tisztelettel

Hornof lelkész, Micholupban

Raktár Szegeden: Kovács Albert utóda Keresztes Sándor gyógyszerárában.

ZOMÁNCZ-, EMAIL FESTÉSZET.

Majoli a imittió beégetés nélkül. A legujabb és leghálásabb mükedvelő munka Teljes
felszerelés, valamint hozzá való edények

GÖMÖRI LAJOS

könyv-, papir- és műkereskedésében.

Szegeden, Kárász-utca 10. sz., Gál-ház

kaphatók.

725.*-2

A. GUILLAUME & Co.
TALENCE pres BORDEAUX.

Ő felsége a Svédkirály
Ő felsége a Hollandi király
Ő felsége a Görög király
Ő felsége néhai III. Napóleon
Ő felsége a bolgár fejedelem
több osztrák-magyar főhercegnek
és az orosz nagyhercegnek
a francia kőztársaság elnökének
különböző nemzetközi kórházak
és a bécsi Jockey club
szállított.

MAGYARORSZÁGI

VEZÉRKÉPVISÉLETE

és FÓRAKTÁRA

Koch és Weiss

Szeged.

Szikviz (szóda) gyár

részére kerestetik egy

H Á Z,

melyben legalább 4-5 szoba helyiség és egy nagyobb istálló is van.
Cím a kiadóhivatalban.

778-1-1

Szegeden, 1892. Nyomatott a kiadó Bába Sándor könyvnyomdájában.